

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
до проекту закону України «Про внесення змін до закону України
«Про використання ядерної енергії та радіаційну безпеку»
щодо експерта з радіаційного захисту»

Мета: надання суб'єктам діяльності у сфері використання ядерної енергії можливості користуватись рекомендаціями (консультаціями) кваліфікованих експертів з радіаційного захисту, компетенція яких визнана в установленому порядку, при планування та здійсненні заходів з радіаційного захисту персоналу та населення.

1. Підстава розроблення проекту акту

Проект Закону України «Про внесення змін до закону України «Про використання ядерної енергії та радіаційну безпеку» щодо експерта з радіаційного захисту» (далі – законопроект) розроблено Державною інспекцією ядерного регулювання України на виконання вимог:

статті 17 Закону України «Про використання ядерної енергії та радіаційну безпеку»;

статті 13 Закону України «Про захист людини від впливу іонізуючого випромінювання»;

пункту 740 Плану заходів з виконання Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 25 жовтня 2017 року № 1106;

пункту 105 Плану пріоритетних дій Уряду на 2019 рік, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 18 грудня 2019 року.

2. Обґрунтування необхідності прийняття акту

У законодавстві Європейського Союзу, зокрема в Директиві ради 2013/59/ЄВРАТОМ від 5 грудня 2013 року про встановлення основних норм безпеки для захисту від загроз, зумовлених впливом іонізуючого випромінювання, і скасування директив 89/618/Євратом, 90/641/Євратом, 96/29/Євратом, 97/43/Євратом і 2003/122/Євратом, приділено значну увагу визнанню осіб, які володіють відповідними знаннями, навичками та компетенціями, необхідними для надання консультацій суб'єктам у сфері використання ядерної енергії з питань радіаційного захисту з метою забезпечення ефективного захисту осіб, які безпосередньо працюють в умовах впливу іонізуючого випромінювання та населення, що може зазнавати радіаційного впливу від діяльності з джерелами іонізуючого випромінювання. У законодавстві ЄС використовується термін «експерт з радіаційного захисту».

Запровадження в Україні зазначеної процедури передбачено пунктом 740 Плану заходів з виконання Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 25 жовтня 2017 року № 1106, та пунктом 105 Плану пріоритетних дій Уряду на 2019 рік, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 18 грудня 2019 року.

Законом України «Про використання ядерної енергії та радіаційну безпеку» на сьогодні не передбачено залучення експертів з радіаційного захисту для надання рекомендацій (консультацій) суб'єктам діяльності у сфері використання ядерної енергії із зазначених питань. У зв'язку з цим, не повною мірою виконуються базові міжнародні принципи радіаційного захисту персоналу та населення, а консультування суб'єктів діяльності у сфері використання ядерної енергії з експертами з радіаційного захисту щодо дотримання вимог законодавства з питань ядерної та радіаційної безпеки не у повному обсязі відповідає вимогам та практиці Європейського Союзу.

3. Суть проекту акту

Законопроектом передбачено запровадження практики консультування суб'єктів діяльності у сфері використання ядерної енергії з експертами з радіаційного захисту щодо дотримання вимог законодавства з питань ядерної та радіаційної безпеки.

Також законопроектом передбачено затвердження Кабінетом Міністрів України Порядку визнання компетенції експертів з радіаційного захисту.

4. Правові аспекти

Правовими підставами розроблення проекту акта є:

Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони, ратифікована Законом України від 16.08.2014 № 1678-VII;

[План заходів](#) з виконання [Угоди про асоціацію](#) між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 25.10.2017 № 1106.

У сфері правового регулювання проекту діють Закони України:

1. «Про використання ядерної енергії та радіаційну безпеку»;
2. «Про захист людини від впливу іонізуючого випромінювання».

Реалізація законопроекту передбачає розробку нормативно-правових актів щодо порядку визнання компетенції експертів з радіаційного захисту

Законопроект не стосується прав та обов'язків громадян.

5. Фінансово-економічне обґрунтування

Реалізація законопроекту не потребує додаткових фінансових витрат з державного та місцевих бюджетів.

6. Прогноз впливу

Законопроект не є регуляторним актом.

Реалізація законопроекту позитивно впливатиме на забезпечення радіаційної безпеки в інтересах держави, юридичних та фізичних осіб і забезпечить виконання вимог Закону України «Про використання ядерної енергії та радіаційну безпеку» та Директиви Ради 2013/59/Євратом, що встановлює основні стандарти безпеки для захисту від небезпеки, що виникає від іонізуючого випромінювання, зокрема завдяки запровадженню практики консультування суб'єктів діяльності у сфері використання ядерної енергії з експертами з радіаційного захисту щодо дотримання вимог законодавства з питань ядерної та радіаційної безпеки відповідно.

Реалізація законопроекту не матиме впливу на розвиток регіонів.

Реалізація законопроекту не матиме впливу на ринок праці.

Реалізація законопроекту спрямована на підвищення рівня захисту людини від впливу іонізуючого випромінювання, що створить передумови для зміцнення та збереження її здоров'я.

Реалізація законопроекту акту не матиме впливу на інші сфери суспільних відносин.

6¹. Стратегічна екологічна оцінка

Законопроектом не затверджується документ державного планування, тому законопроект не потребує розроблення звіту про стратегічну екологічну оцінку.

7. Позиція заінтересованих сторін

Законопроект не стосується питань соціально-трудової сфери і прав інвалідів, тобто не потребує врахування позиції уповноважених представників від всеукраїнських профспілок, їх об'єднань, всеукраїнських об'єднань організацій роботодавців, а також всеукраїнських громадських організацій інвалідів та/або їх спілок.

8. Громадське обговорення

Законопроект розміщено на офіційному сайті Держатомрегулювання для громадського обговорення.

9. Позиція заінтересованих органів

Законопроект підлягає погодженню з Міністерством фінансів України, Міністерством економічного розвитку і торгівлі України, Державною регуляторною службою України, Міністерством охорони здоров'я України, Міністерством екології та природних ресурсів України, Міністерством палива та вугільної промисловості України, Міністерством соціальної політики України, Міністерством юстиції України.

10. Правова експертиза

Законопроект потребує проведення правової експертизи в Міністерстві юстиції України.

11. Запобігання дискримінації

Законопроект не має положень, що містять ознаки дискримінації.

Правові підстави для проведення громадської антидискримінаційної експертизи відсутні.

11-1. Відповідність принципу забезпечення рівних прав та можливості жінок і чоловіків

У законопроекті відсутні положення, які порушують принцип збереження рівних прав та можливостей жінок і чоловіків.

12. Запобігання корупції

Законопроект не містить правил та процедур, що можуть містити ризики вчинення корупційних правопорушень.

Законопроект не потребує проведення громадської антикорупційної експертизи.

13. Прогноз результатів

З прийняттям законопроекту буде гармонізовано законодавство України з законодавством ЄС, міжнародними вимогами та стандартами, що діють в сфері використання ядерної енергії; та сприятиме підвищенню ефективності забезпечення радіаційного захисту персоналу та населення.

**Голова Державної інспекції
ядерного регулювання України**

Г. ПЛАЧКОВ

« ____ » _____ 2019 року